

Evaluarea formulei Elementelor Generatoare de Costuri - EGC în prima perioada de reglementare 2004 - 2007

Pentru activitatea de distribuție și pentru activitatea de furnizare reglementată, în formulele de ajustare anuală a venitului unitar reglementat sunt incluse și formulele de cuantificare a influențelor determinate de elementele generatoare de costuri - EGC^{d,fr}.

Elementele generatoare de costuri - EGC^{d,fr}, reprezintă factorii externi operatorilor, care prin evoluția lor determină variații ale costurilor acestora, existând o legătură de cauzalitate directă, continuă și constantă între evoluția lor și modificarea costurilor operatorilor.

Cuantificarea influențelor determinate de elementele generatoare de costuri se realizează prin formulele de ajustare aplicate în metodologiile de tip „price-cap”, având în vedere că în interiorul perioadelor de reglementare nu au loc revizuirii ale costurilor aprobate de reglementator, odată ce venitul reglementat a fost stabilit la începutul perioadei de reglementare. De aceea, existența în formulele de ajustare anuală a venitului reglementat a relațiilor prin care sunt cuantificate influențele determinate de elementele generatoare de costuri - EGC^{d,fr} este deosebit de importantă, rolul acestora fiind de a „modela” veniturile reglementate în funcție de modificarea unor elemente din activitatea operatorului reglementat.

Pentru prima perioadă de reglementare, ANRGN a identificat o serie de elemente generatoare de costuri, pe baza datelor statistice furnizate de către SC Distrigaz Nord SA Târgu Mureș și de către SC Distrigaz Sud SA București. Identificarea elementelor generatoare de costuri a fost efectuată prin metode statistice, selecționarea EGC având loc în funcție de impactul pe care acestea îl generează în costurile operatorilor.

Analiza și determinarea EGC s-au efectuat separat pentru costurile de capital și pentru costurile de operare, pentru fiecare din activitățile de distribuție reglementată și de furnizare reglementată.

Din datele furnizate de cei doi operatori, au fost identificate EGC doar pentru activitatea de distribuție. În cazul activității de furnizare reglementată datele sunt insuficiente pentru a selecta EGC care să prezinte suficientă încredere.

Pentru activitatea de distribuție, au fost identificate ca semnificative următoarele EGC :

- în cazul costurilor de capital :
 - lungimea rețelei
- în cazul costurilor de operare :
 - lungimea rețelei
 - volumul de gaze distribuite
 - numărul de consumatori

Valorile determinate pentru elementele generatoare de costuri sunt :

- în cazul costurilor de capital :

$$\Delta \text{CAPEX} = 667,1 \times \Delta(\text{lungimea rețelei})$$

unde :

Δ CAPEX reprezintă capitalul suplimentar investit pentru creșterea lungimii rețelei, exprimat în milioane lei echivalent 2003;

Δ (lungimea rețelei) reprezintă creșterea lungimii rețelei, exprimată în km.

Elementul generator de cost “lungimea rețelei” identificat statistic și coeficientul calculat sunt aplicabile numai în situația unor capitaluri investite ce conduc la dezvoltarea rețelei de distribuție prin construcția unor noi conducte. Acest element nu cuantifică capitalul investit pentru înlocuirea conductelor existente sau pentru obținerea altor imobilizări corporale sau necorporale (clădiri, echipamente, active financiare, etc.).

- în cazul costurilor de operare :

$$\Delta \text{OPEX} = 60,40 \times \Delta(\text{lungimea rețelei}) + 0,100 \times \Delta(\text{numar consumatori}) + 0,062 \times \Delta(\text{gaz distribuit})$$

unde :

ΔOPEX reprezintă costurile suplimentare de operare generate de creșterea lungimii rețelei, a numărului de consumatori și/sau a volumului de gaze distribuite, exprimat în milioane lei echivalent 2003;

$\Delta(\text{lungimea rețelei})$ reprezintă creșterea lungimii rețelei, exprimată în km;

$\Delta(\text{numar consumatori})$ reprezintă creșterea numărului de abonați, exprimată numeric;

$\Delta(\text{gaz distribuit})$ reprezintă creșterea volumului de gaze naturale distribuite, exprimată în mii mc.

Elementul generator de cost “lungimea rețelei” identificat statistic și coeficientul calculat sunt aplicabile numai în situația unor capitaluri investite ce conduc la dezvoltarea rețelei de distribuție prin construcția unor noi conducte. Acest element nu cuantifică capitalul investit pentru înlocuirea conductelor existente sau pentru obținerea altor imobilizări corporale sau necorporale (clădiri, echipamente, active financiare, etc.).

Creșterea numărului de consumatori se referă la creșterea numărului locurilor de consum prin conectarea unor noi consumatori. Elementul generator de cost „numar de consumatori” nu cuantifică cheltuielile de operare generate de creșterea numărului de consumatori prin separarea punctelor de consum.

Formula generală a elementelor generatoare de costuri se determină astfel :

$$\Delta(\text{Costuri suplimentare}) = \Delta \text{CAPEX}_{\{\text{RoR} + \text{AR}\}} + \Delta \text{OPEX}$$

unde :

$\Delta(\text{Costuri suplimentare})$ reprezintă costurile suplimentare, exprimate în milioane lei;

$\Delta \text{CAPEX}_{\{\text{RoR} + \text{AR}\}}$ reprezintă costurile de capital suplimentare și amortizarea suplimentară implicate de capitalul investit, exprimate în milioane lei;

ΔOPEX reprezintă costurile suplimentare de operare generate de creșterea lungimii rețelei, a numărului de consumatori și/sau a volumului de gaze distribuite, exprimate în milioane lei.

Integrarea formulelor de determinare a costurilor de capital și de operare într-o singură formulă generală, prin care se pot cuantifica costurile suplimentare generate de elementele generatoare de costuri și transferarea coeficienților din valori 2003 în valori 2006, respectiv 2007, conduce la următoarele formule :

$$D(\text{Costuri suplimentare})_{2006} = 200,1 \times \Delta(\text{lungimea rețelei})_{2006} + 0,120 \times \Delta(\text{numar consumatori})_{2006} + 0,075 \times \Delta(\text{gaz distribuit})_{2006}$$

$$D(\text{Costuri suplimentare})_{2007} = 206,1 \times \Delta(\text{lungimea rețelei})_{2007} + 0,124 \times \Delta(\text{numar consumatori})_{2007} + 0,077 \times \Delta(\text{gaz distribuit})_{2007}$$

unde :

$D(\text{Costuri suplimentare})_{2006, 2007}$ reprezintă costurile suplimentare totale generate de creșterea lungimii rețelei, a numărului de consumatori și/sau a volumului de gaze distribuite, exprimate în milioane lei echivalent 2006, respectiv 2007;

D(lungimea retelei)_{2006, 2007} reprezinta cresterea lungimii retelei în 2005 fata de 2004, respectiv în 2006 fata de 2005, exprimata în km;

D(numar consumatori)_{2006, 2007} reprezinta cresterea numarului de abonati în 2005 fata de 2004, respectiv în 2006 fata de 2005, exprimat numeric;

D(gaz distribuit)_{2006, 2007} reprezinta cresterea volumului de gaze naturale distribuite în 2005 fata de 2004, respectiv în 2006 fata de 2005, exprimat în mii mc.

Rata inflatiei utilizata în calculul de ajustare a coeficientilor a fost considerata dupa cum urmeaza:

2004 - 9%
2005 - 7%
2006 - 4%
2007 - 3%

Din testele si analizele statistice efectuate a rezultat ca nu exista deosebiri semnificative între ecuatiile SC Distrigaz Nord SA Târgu Mures si SC Distrigaz Sud SA Bucuresti, astfel încât pentru prima perioada de reglementare aceste formule vor fi aplicate în cazul tuturor distribuitorilor, pentru ajustarea venitului unitar reglementat aferent activitatii de distributie.

Formulele prezentate vor fi incluse în formula generala de ajustare a venitului unitar reglementat, coeficientii de calcul fiind determinati individual pentru fiecare distribuitor în functie de volumul de gaze naturale distribuite. Determinarea coeficientilor individuali de ajustare a venitului unitar reglementat pentru fiecare distribuitor se va face astfel încât sa se asigure egalitatea dintre valorile actualizate nete ale veniturilor si ale costurilor reglementate. Formula de echivalare a veniturilor si costurilor în perioada de reglementare, utilizata pentru determinarea coeficientilor individuali de ajustare a veniturilor unitare reglementate (ECG) este urmatoarea :

$$\sum_{i=2005}^{i=2007} \frac{VRU_i^d * Q_i^d}{(1+WACC_{NOM}^{PRE})^{i-2005}} = \sum_{i=2005}^{i=2007} \frac{Costuri_i^d}{(1+WACC_{NOM}^{PRE})^{i-2005}}$$

unde :

VRU_i^d – venitul unitar reglementat aferent activitatii de distributie în anul „i” al perioadei de reglementare;

Q_i^d – cantitatea totala de gaze naturale distribuite în anul „i” al perioadei de reglementare;

$Costuri_i^d$ – costurile totale aferente activitatii de distributie în anul „i” al perioadei de reglementare;

$WACC_{NOM}^{PRE}$ – costul mediu ponderat al capitalului în perioada de reglementare, în termeni nominali, înainte de taxare.

Formulele individuale se publica odata cu aprobarea venitului unitar reglementat si a tarifelor de distributie pentru fiecare operator.

Costurile suplimentare totale generate de cresterea lungimii retelei, a numarului de consumatori si/sau a volumului de gaze distribuite în anul 2007 fata de anul 2006 vor fi avute în vedere si vor fi incluse în *venitul de baza* al primului an al celei de a doua perioade de reglementare.

Pentru activitatea de furnizare reglementata, având în vedere lipsa informatiilor pe de o parte si continuarea deschiderii pietei interne de gaze naturale, ajustarea venitului unitar reglementat aferent activitatii de furnizare reglementata se va realiza respectând urmatoarele principii :

- **valoarea totala a costurilor considerate fixe** la stabilirea venitului de baza în primul an al perioadei de reglementare va fi mentinuta constanta în termeni reali. Valoarea unitara a costurilor fixe incluse în venitul reglementat se va determina prin împartirea

valorii totale a costurilor fixe, ajustate cu inflatia, la cantitatea anuala de gaze naturale care urmeaza a fi furnizata în regim reglementat.

- **valoarea unitara a costurilor considerate variabile** la stabilirea venitului de baza în primul an al perioadei de reglementare va fi mentinuta constanta în termeni reali în valoare unitara.

Pentru cea de a doua si urmatoarele perioade de reglementare, elementele generatoare de costuri si coeficientii aplicabili fiecarui element vor fi determinate de catre ANRGN împreuna cu fiecare operator, pe baza datelor colectate de operator în perioadele de reglementare anterioare.